

TRENDRAPPORT

DIGITALE TRANSFORMATIE KLEINBEDRIJF FINANCE EN INKOOP

 directresearch

EASY1

© 2023 EASY1. ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN

Trendrapport 2023 Digitale transformatie kleinbedrijf Finance en Inkoop

De ontwikkelingen binnen digitale transformatie buitelen haast over elkaar heen. Robotisering, kunstmatige intelligentie en chatbots, om er maar een paar te noemen, brengen fantastische kansen met zich mee voor organisaties. Hoewel die ontwikkelingen heel interessant zijn voor velen, is het automatiseren van processen die veel handwerk met zich meebrengen nog lang niet bij elke organisatie de norm. Zo wordt het goedkeuren van inkooporders binnen het kleinbedrijf grotendeels nog handmatig gedaan en ook het goedkeuren van facturen vindt grotendeels handmatig plaats. Als reden voor te laat betalen van facturen wordt in een groot deel van de gevallen aangegeven dat dit komt door de tijd die nodig is voor het goedkeuren. Dat, en meer, blijkt uit onafhankelijk onderzoek uitgevoerd door DirectResearch onder ruim 200 finance- en inkoopprofessionals van bedrijven met 10 tot 50 fte.

Elk bedrijf doet inkopen, zonder inkopen kun je eenvoudigweg geen business doen. Waar je bij het grootbedrijf en mkb ziet dat er hele inkoopafdelingen ingericht worden, komt dat minder en minder voor naarmate een bedrijf kleiner is. Kleinbedrijven, zeker de bedrijven aan de onderkant van het fte-spectrum, hebben veel gecombineerde rollen. De directeur die ook sales doet en zo zijn er eindeloze combinaties te verzinnen. Dat moet ook, want ook als je met tien man een bedrijf draaiend houdt, moet je alle aspecten van een bedrijf onderbrengen bij een beperkt aantal mensen.

26 procent van het kleinbedrijf plaatst minder dan 100 bestellingen op jaarbasis, waar dit bij het mkb slechts 3 procent het geval is.

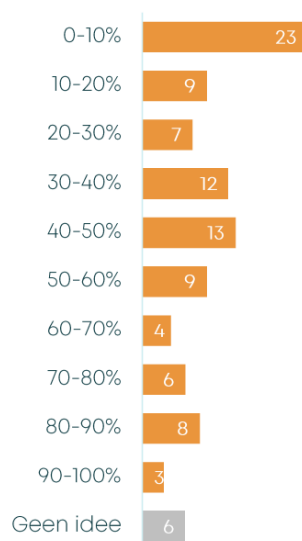
Bij het kleinbedrijf* is dan ook in meer dan de helft van de gevallen voornamelijk de eigenaar of directeur verantwoordelijk voor de inkoop. Waarschijnlijk is dat nog wel te doen, want bij de helft van de kleinbedrijven wordt jaarlijks minder dan 500 bestellingen geplaatst. Bij 26 procent is dat minder dan 100, waar dit bij het mkb in slechts 3 procent van de gevallen is. Bij geen enkel kleinbedrijf wordt meer dan 10.000 bestellingen

gedaan, waar dat bij het mkb in 15 procent van de gevallen wel zo is.

Bij kwart van het kleinbedrijf uitgaven niet onder beheer

Uitgaven waar geen contract of inkooporder aan vooraf gaat, dus waar geen afspraken vooraf over gemaakt zijn, komen bij het kleinbedrijf vaak voor. Bij bijna een kwart van de ondervraagden vindt slechts 0-10 procent van de inkopen onder beheer plaats. Een magere 3 procent heeft bijna alle uitgaven onder beheer.

Welk deel van de uitgaven is onderdeel van een contract of op voorhand gemaakte afspraken of gaat gepaard met een inkooporder?

**Onafhankelijk onderzoeksbureau DirectResearch heeft het onderzoek uitgevoerd in opdracht van 4CEE. In de periode van oktober tot november 2022 ondervroegen zij in totaal 635 Finance- en Inkoopprofessionals van kleine bedrijven (10-50 fte, n=205) uit het mkb (50-500 fte, n=216) en van grootbedrijven (500+ fte, n=214). Dit gebeurde via een online enquête die werd verstuurd naar het panel van DirectResearch. Dit rapport focust op cijfers uit het kleinbedrijf en waar interessant wordt de vergelijking gemaakt met het mkb. Ook voor de digitale transformatie bij het grootbedrijf en het mkb zijn uitgebreide rapporten gratis beschikbaar.*

Excel voor inkooporders is niet zo populair als in het mkb

E-mail is in alle onderzochte doelgroepen de meest populaire methode om inkooporders aan te maken. 62 procent van het kleinbedrijf maakt hier altijd of vaak gebruik van en bij het mkb is dat 60 procent. Zelfs bij het grootbedrijf is dit met 48 procent de meest gebruikte methode.

Bij het mkb is een intern formulier of Excel-sheet ook een populaire methode met 47 procent, bij het kleinbedrijf wordt daar veel minder gebruik van gemaakt (28 procent). Sterker nog, waar 20 procent van het mkb zelden of nooit gebruik maakt van een intern formulier of Excel-sheet, is dat bij het kleinbedrijf 49 procent.

Bij het kleinbedrijf is het gebruik van een ordersysteem de op één na populairste manier van orders aanmaken. Bij het mkb is dit veel meer versnipperd over diverse methoden.

49 procent van het kleinbedrijf maakt zelden of nooit gebruik van een intern formulier of Excel-sheet voor bestellingen.

Via welke toepassingen komen inkooporders tot stand in het kleinbedrijf?

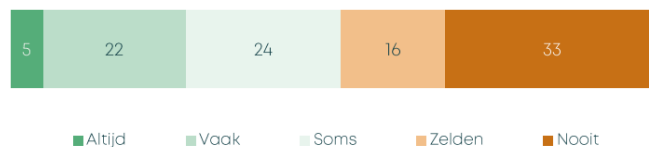
E-mail

Ordersysteem

Intern formulier of Excel

Via welke toepassingen komen inkooporders tot stand in het mkb?

E-mail

Telefonisch

Intern formulier of Excel

Punch-out (webshopkoppeling)

E-catalogi

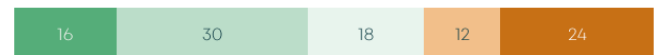

Goedkeuren van inkopen vaak niet eens nodig

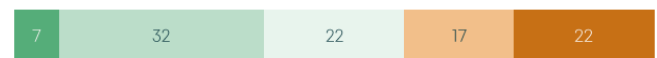
Zijn die inkooporders aangemaakt, dan start het goedkeuringsproces. Tenminste, als dat nodig is. Bij bijna de helft van het kleinbedrijf is onder een bepaald bedrag geen goedkeuring nodig. Is er wel toestemming nodig, dan gebeurt dit vaak of altijd handmatig op basis van pdf (39 procent) of mondeling (38 procent). Handmatig op basis van een workflow systeem komt nog het minste voor (30 procent).

Hoe worden inkooporders goedgekeurd binnen het kleinbedrijf?

Onder bepaald bedrag geen toestemming nodig

Handmatig op basis van PDF

Mondeling akkoord

Handmatig op basis van workflow systeem

Opvallendste cijfers in het kort:

- In meer dan de helft van het kleinbedrijf is voornamelijk de eigenaar of directeur verantwoordelijk voor de inkoop
- 17 procent van het kleinbedrijf heeft meer dan 70 procent van de uitgaven onder beheer
- E-mail is met 62 procent veruit de populairste methode voor het aanmaken van een inkooporder
- 38 procent van de inkooporders wordt mondeling goedgekeurd

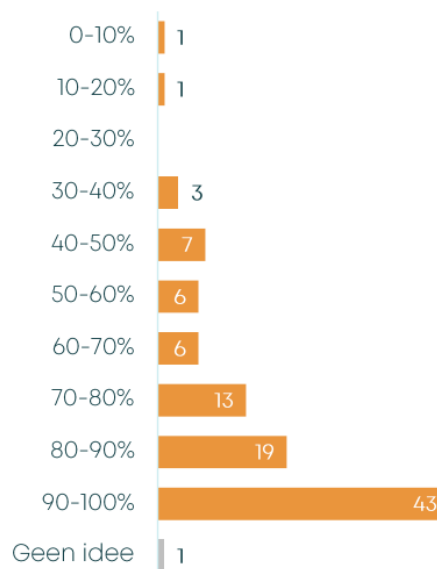

Betaalgedrag binnen kleinbedrijf opvallend goed

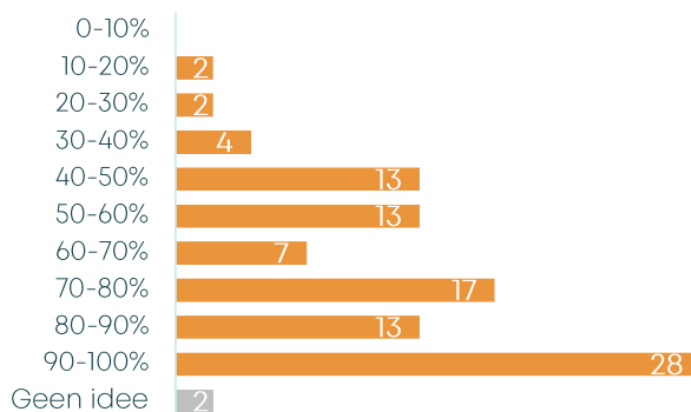
Alle verschillende inkopen leiden tot facturen die verwerkt en betaald moeten worden. Ongeveer de helft van het kleinbedrijf ontvangt minder dan 1.000 facturen op jaarbasis, de andere helft ontvangt tussen de 1.000 - 4.999 facturen.

Het kleinbedrijf heeft opvallend goed betaalgedrag. Ergens ook wel te verwachten, want juist binnen het kleinbedrijf weten mensen waarschijnlijk maar al te goed hoe het voelt als een factuur niet op tijd betaald wordt. Het kan je liquiditeit aardig in problemen helpen en voor slapeloze nachten zorgen. Maar liefst 43 procent van het kleinbedrijf geeft aan 90-100 procent van de facturen op tijd te betalen. Bij het mkb is dit slechts 28 procent.

Welk deel van de facturen wordt op tijd betaald binnen het kleinbedrijf?

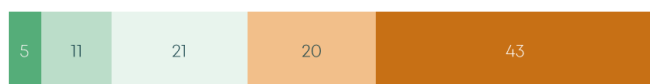
Welk deel van de facturen wordt op tijd betaald binnen het mkb?

Ondanks het goede betaalgedrag bij het kleinbedrijf zijn er wel facturen die te laat betaald worden. Bij navraag wat daarvoor de redenen zijn, zien we een bijna gelijke verdeling over 'cash policy', 'goedkeuren duurt lang' en 'veel correcties nodig in de factuurverwerking'.

Waarom worden facturen niet op tijd betaald?

Cash policy

Goedkeuren duurt lang

Veel correcties nodig in de factuurverwerking

■ Altijd ■ Vaak ■ Soms ■ Zelden ■ Nooit

Grotere verschillen zijn te zien bij redenen die nooit voorkomen, ook in vergelijking met het mkb. Een aanzienlijk deel van de ondervraagden (43 procent) geeft aan dat cash policy nooit de reden is, waar dit bij het mkb slechts 20 procent is.

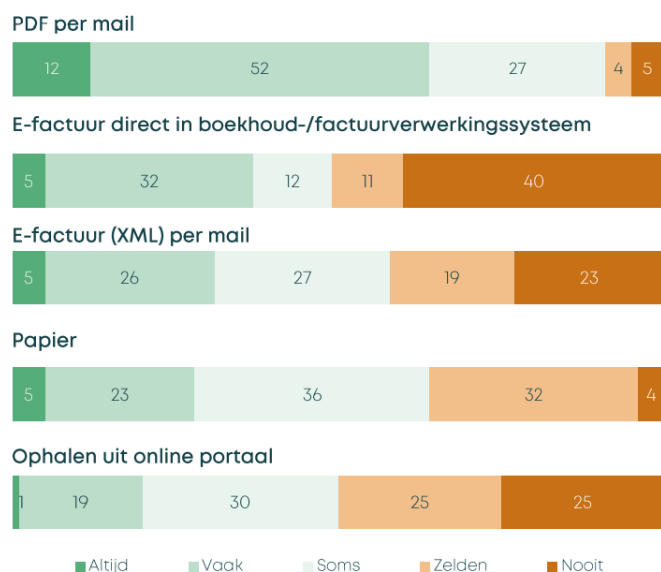
**Cash policy is bij
43 procent van het
kleinbedrijf nooit de
reden van niet op tijd
betalen**

Bij ruim 6 op de 10 komen facturen vooral als pdf per e-mail binnen

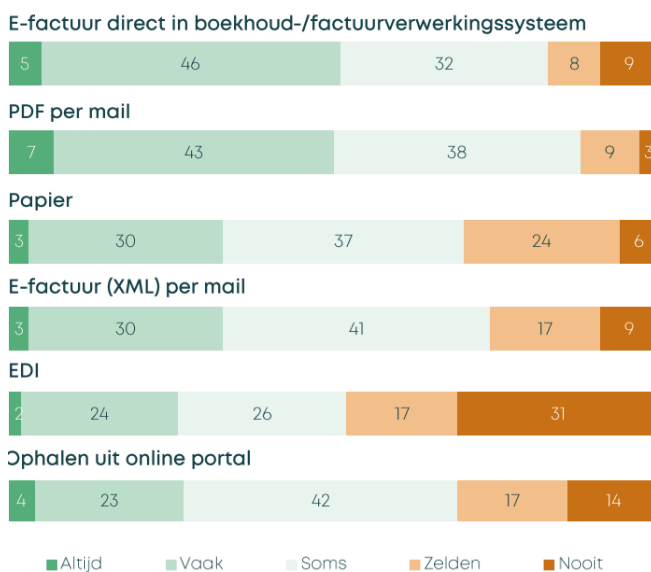
Facturen ontvangen als pdf per e-mail is veruit de meest gangbare vorm voor het kleinbedrijf. Maar liefst 64 procent ontvangt altijd of vaak op deze wijze facturen. Het steekt daarmee ook met kop en schouders boven alle andere vormen uit. In tegenstelling tot bij het mkb waar de verschillende vormen veel gelijkmatiger verspreid zijn.

Waar het mkb de e-factuur al behoorlijk omarmd heeft, 51 procent ontvangt dit vaak of altijd rechtstreeks in het boekhoudsysteem, blijft het kleinbedrijf wat achter met 37 procent. Maar liefst 40 procent zegt zelfs nooit een e-factuur te ontvangen, waar dit bij het mkb slechts 9 procent is. Noemenswaardig is nog dat papieren facturen binnen het kleinbedrijf nét wat minder gebruikelijk zijn dan in het mkb, 28 procent versus 33 procent.

In welke vorm komen facturen van leveranciers binnen bij het kleinbedrijf?

In welke vorm komen facturen van leveranciers binnen bij het mkb?

2 op de 5 kleinbedrijven ontvangt nooit een e-factuur direct in het boekhoudsysteem

Opvallendste cijfers in het kort:

- 42 procent van het kleinbedrijf betaalt 90-100 procent van de facturen op tijd
- Het kleinbedrijf ontvangt facturen voornamelijk als pdf per e-mail (64 procent)
- E-facturen rechtstreeks in het boekhoudsysteem is bij 40 procent nooit aan de orde

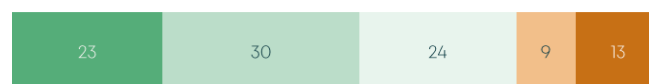
Automatisering is nog niet de norm

Er is een opvallend groot verschil tussen kleinbedrijf en mkb bij het verwerken van facturen. 23 procent van het kleinbedrijf geeft aan facturen altijd handmatig op basis van papier of emailbericht goed te keuren, waar dat bij het mkb slechts 5 procent is. Automatische matching komt bij het kleinbedrijf en mkb in gelijke percentages voor, in 38 procent van de gevallen wordt altijd of vaak automatisch gematcht. En bij het kleinbedrijf wordt dit op de voet gevolgd door handmatige goedkeuring op basis van een workflowsysteem (36 procent).

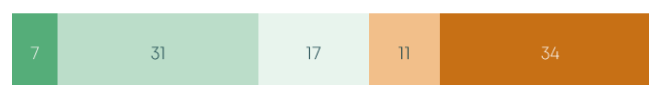
Het aandeel van inkomende facturen dat volledig automatisch ontvangen en verwerkt wordt zonder handmatige tussenkomst, is bij het kleinbedrijf slechts 3 procent. In totaal geeft 37 procent van de financials aan dat meer dan de helft van de facturen volledig automatisch verwerkt wordt. Maar liefst 40 procent zegt dat facturen helemaal niet automatisch verwerkt worden.

Hoe worden facturen van leveranciers goedgekeurd binnen het kleinbedrijf?

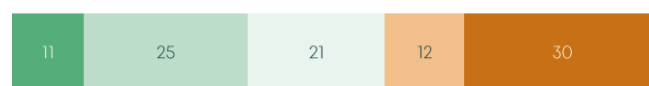
Handmatig op basis van papier of een e-mailbericht

Automatisch (matching)

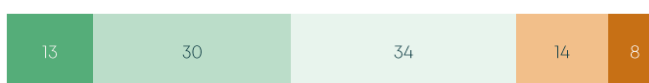
Handmatig op basis van een workflowsysteem

■ Altijd ■ Vaak ■ Soms ■ Zelden ■ Nooit

Hoe worden facturen van leveranciers goedgekeurd binnen het mkb?

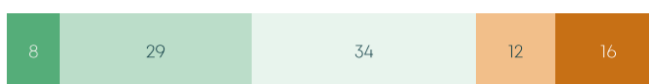
Handmatig op basis van een workflowsysteem

Handmatig op basis van papier of een e-mailbericht

Automatisch (matching)

■ Altijd ■ Vaak ■ Soms ■ Zelden ■ Nooit

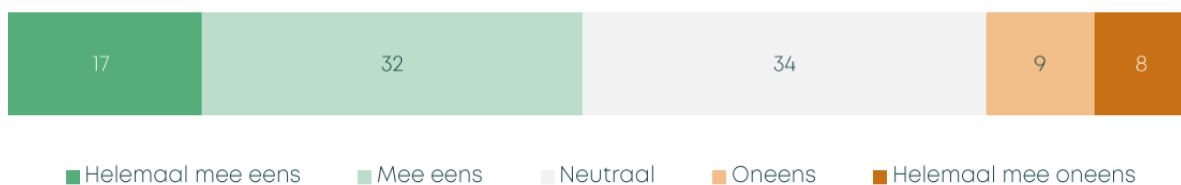
Finance en Inkoop opvallend eensgezind binnen het kleinbedrijf

Finance en Inkoop zijn binnen het kleinbedrijf behoorlijk eensgezind. Heeft dit te maken met het feit dat het kleinbedrijf veel combineringsrollen kent en als het wél verschillende personen zijn, dat ze letterlijk dichterbij elkaar zitten en veel samenwerken? In dat geval zijn het geen losstaande afdelingen, of eigen silo's zoals het ook vaak omschreven wordt, met gescheiden belangen. Dat halen we hier niet uit de cijfers, maar kan een plausibele verklaring zijn. Wat de reden ook is, van de ondervraagden is 30 procent van de financials en 22 procent van de inkoopers het eens met de stelling dat ongebeheerde uitgaven (uitgaven zonder contract of inkooporder) een probleem zijn.

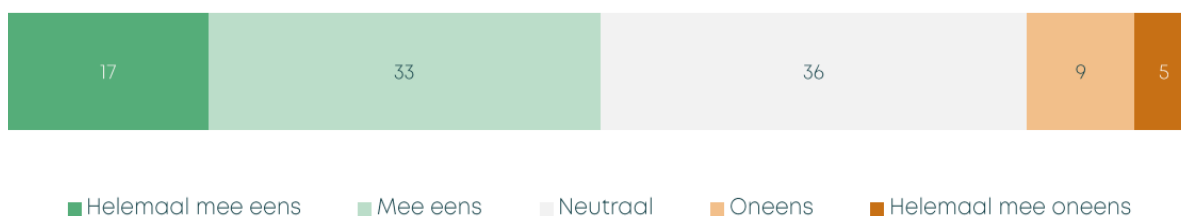
30 procent van de financials en 22 procent van de inkoopers zijn het ermee eens dat ongebeheerde uitgaven een probleem zijn.

Daarnaast is de helft van de financials en inkoopers het eens met de stelling dat het terugdringen van dergelijke ongebeheerde uitgaven voldoende aandacht krijgt. Slechts 17 procent van de financials en 15 procent van de inkoopers zegt dat er niet voldoende aandacht voor is. De rest staat hier neutraal in.

In hoeverre zijn finance professionals het eens met de stelling: 'Het terugdringen van facturen waar geen order of contract aan vooraf gaat krijgt voldoende aandacht in mijn organisatie'?

In hoeverre zijn inkoopprofessionals het eens met de stelling: 'Het terugdringen van ongebeheerde uitgaven krijgt voldoende aandacht in mijn organisatie'?

Betekent dit ook dat processen verbeterd worden om onbeheerde uitgaven tegen te gaan? 29 procent van de inkopers geeft aan dat er een traject loopt ter verbetering van het inkoopproces. Finance, IT en Logistiek zijn de top drie betrokken stakeholders. De belangrijkste doelen die nastreefd worden, zijn efficiency verbeteren (59 procent) en inkoopvoordeel behalen (57 procent). 34 procent van de financials geeft aan dat voor het verwerken van inkomende facturen een verbetertraject loopt. Hierbij zijn IT, Inkoop en leveranciers de top drie betrokken stakeholders. De belangrijkste doelen die Finance nastreeft, zijn efficiency verbeteren (68 procent) en factuurfraude verminderen (50 procent).

Procesverbetering is met name om efficiency te verhogen, daarnaast wil 50 procent van de financials factuurfraude verminderen en wil 57 procent van de inkopers inkoopvoordeel behalen.

Opvallendste cijfers in het kort:

- 29 procent van de inkopers geeft aan dat er een verbetertraject loopt voor het inkoopproces
- 34 procent van de financials geeft aan dat er een verbetertraject loopt voor het factuurverwerkingsproces
- Voor zowel Inkoop als Finance is efficiency het belangrijkste doel van een verbetertraject, respectievelijk 59 procent en 68 procent

Over het onderzoek

Onafhankelijk onderzoeksbureau DirectResearch heeft het onderzoek uitgevoerd in opdracht van 4CEE. In de periode van oktober tot november 2022 ondervroegen zij in totaal 635 finance- en inkoopprofessionals van kleine bedrijven (10-50 FTE, n=205) uit het mkb (50-500 FTE, n=216) en van grootbedrijven (500+ FTE, n=214). Dit gebeurde middels een online enquête die werd verstuurd naar het panel van DirectResearch. In dit rapport focussen we op de cijfers uit het kleinbedrijf en wordt waar interessant de vergelijking gemaakt met het mkb. Doel van het onderzoek is het in kaart brengen van het purchase to pay proces van bedrijven.

Over de doelgroep

Wat is uw geslacht?

	%
Man	54%
Vrouw	46%
Anders	0%

Wat is uw leeftijd?

	%
18 t/m 30	9%
31 t/m 40	20%
41 t/m 55	39%
56 t/m 65	26%
66 of ouder	6%
Totaal	100%

Wat is uw hoogst afgeronde opleiding?

	%
Basisschool of lager	0%
Lbo (vbo, ambachtsschool)	1%
Vmbo (mavo, ulo, mulo, groenschool)	6%
Havo (vhbo)	11%
Vwo (hbs, mms, lyceum)	4%
Mbo (leerlingwezen, bve)	31%
Hbo (bachelor, post-hbo, propedeuse universitaire opleiding)	38%
Wo/universiteit (bachelor, master, post-doc)	8%

Hoeveel mensen zijn er werkzaam bij de organisatie waar u werkt?

	%
Geen van bovenstaande	0%
Eenmanszaak/zzp'er	0%
2 tot 10	0%
10 tot 20	33%
20 tot 50	67%
50 tot 100	0%
100 tot 250	0%
250 tot 500	0%
500 of meer	0%
Totaal	100%

In welke branche bent u werkzaam?

	%
Overheid, semi-overheid en non-profit	2%
Gezondheidszorg en welzijnszorg	9%
Industrie en productie	9%
Handel en retail	19%
Zakelijke en persoonlijke dienstverlening	16%
Bouw en infrastructuur	10%
Vervoer en logistiek	9%
Onderwijs en kinderopvang	6%
ICT en IT	8%
Horeca, recreatie, toerisme en cultuur	6%
Agrarisch (land- en tuinbouw, veehouderij, visserij)	1%
Communicatie, marketing en media	1%
Anders, namelijk:	3%

DirectResearch

DirectResearch is een onafhankelijk marktonderzoeksbureau waar meer dan 50 jaar kennis en ervaring samenkomt.

Easy1

Easy1, een initiatief van Easy Systems, is een must have voor organisaties die moeite hebben om de financiële organisatie slim te organiseren ondanks het gebruik van een goed boekhoudpakket. Het is de ultieme, all-in-one oplossing die alle losse apps voor declaraties, contractbeheer, factuurverwerking en inkoopbeheer vervangt.

